

VARIA

Katechetisches Institut

Einführungsnachmittag in Rahmenrichtlinien und Religionsbücher

In Jesus erfahren Menschen Gottes Wirken – Jesuserzählungen im 3. und 4. Schuljahr

Der nächste Einführungsnachmittag findet am Donnerstag, dem 2. Dezember von 14.30-16.15 Uhr im Centre Jean XXIII statt. (3. Schuljahr: 4. Themenkreis WWML 2,42-65, 4. Schuljahr: 4. Themenkreis WWML 3,46-57)

Die Kinder sollen ihr Wissen über Jesu Leben, sein Tun und Reden erweitern. Die biblischen Erzählungen über den Umgang Jesu mit Schwachen und Ausgegrenzten zeigen: Jesus handelt wie Gott will; er nimmt an und verzeiht. Auch in den Heilungsgeschichten kommen wir dem Traum Jesu auf die Spur: sein Traum vom Reiche Gottes als dem Inbegriff der Hoffnung auf eine gerechte und friedliche Welt. So kann den Schülern der Mittelstufe die Geschichte und die Person Jesu nahe kommen. Die Religionslehrer wollen sich zunächst fragen: Wie ist Jesus von Nazareth auf die Men-

schen zugegangen und wie hat er ihnen seine Gotteserfahrung vermittelt? – An Jesuserzählungen wird überprüft, ob die gängigen Jesusbilder der in den synoptischen Evangelien gezeichneten Jesusgestalt entspricht.

Die Teilnehmer hören auch in sich selbst hinein, in das, was Menschen heute bewegt und bedrängt. Wie können wir uns heute wie Menschen damals – mit unseren Sehnsüchten und Nöten – von diesem Jesus ansprechen lassen? Die Teilnehmer erhalten ein Unterrichtsmodell mit 14 ausgearbeiteten Unterrichtseinheiten. Daraus werden einige Unterrichtsstunden vorgestellt und didaktisch kommentiert.

Alle Priester, Katechetinnen und Katecheten sind zu diesem Einführungsnachmittag freundlich eingeladen.

Echos du Luxembourg belge

Visite guidée d'Arlon

Si Arlon m'était conté à travers son histoire, sera le thème de la visite guidée organisée ce dimanche à Arlon par le Touring Club de Belgique et le S.I. local, sous la conduite de M. Lemarie. Une occasion de mieux connaître tout ce qui rapporte aux principaux édifices, monuments et vestiges du chef-lieu. Départ à 14 heures, devant l'église St-Martin.

Dix millions pour des œuvres caritatives

L'opération de solidarité «Dons pour Léglise» lancée en 1982 après la tornade qui avait sinistré la localité ardennaise avait rapporté une cinquantaine de millions de francs en dons privés, en plus des 80 millions alloués à l'époque par le Fonds des Catastrophes. Après répartition des montants aux sinistrés, un solde de 10 millions restait dis-

ponible. Pour clôturer définitivement l'opération, ce montant a été réparti entre une dizaine d'associations ayant en charge l'aide aux personnes en difficulté (CPAS, Croix-Rouge, MSF, homes, etc.) du Luxembourg. La remise a eu lieu au Palais Provincial en présence du gouverneur et de plusieurs personnalités.

Rencontre transfrontalière à Martelange

Initiative heureuse que celle du commandant de la brigade de Martelange et de son adjoint qui récemment ont réuni dans la cité ardennaise une trentaine de représentants des polices communales et de la gendarmerie des brigades frontières de la région, dans le but de favoriser une coopération efficace pour les affaires judiciaires, vols, émigration clandestine, délinquance, etc. Côté luxembourgeois,

participaient à cette rencontre des représentants des gendarmeries de Rambrouch, Redange, Steinfort et Wiltz, de l'administration des Eaux et Forêts. Lors de la réception à la maison communale, le bourgmestre, Jean Javaux a tenu à remercier les gendarmes des brigades grand-ducales pour leur précieuse collaboration, ainsi que les hommes de la brigade de Martelange qui suppléent l'absence contrainte d'un garde-champêtre.

Renouvellement de permis pour la CdA

La Députation Permanente du Luxembourg, après enquête publique et sur avis favorable de la Région wallonne, vient de prolonger pour une période expirant en l'an 2011, le permis d'exploitation accordé en 1962 à la Cellulose des Ardennes. Reste à attendre qu'un entrepreneur se manifeste. R.N.

L'Ordre national du mérite français a tenu ses assises

L'assemblée générale de l'association nationale des membres de l'Ordre national du mérite – section de Luxembourg – s'est tenue le 20 novembre 1993 au centre culturel de Luxembourg-Beggen.

Après une allocution du président M. Robert Steichen, les compte rendu d'activités et rapport financier ont été présentés respectivement par la secrétaire et le trésorier.

M. Steichen demandant à être déchargé de ses fonctions de président, le nouveau comité pour 1994 se présente comme suit: président: M. Georges Hausemer; vice-président: M. François Wonner; secrétaire: Mme Renée Müller; trésorier: M. Johny Schmidt; membres: M. Arthur Colling, M. Jacques Dollar, M. Pierre Nimax et M. Jules Stof-fels.

Le titre de président d'honneur a été décerné à M. Robert Steichen sous les applaudissements nourris de l'assemblée.

Lust om Schreiben?
Werten Sie Korrespondent
Anschrift: 48 93-237

Luxembourg Kürzlich feierte Aloyse Finck, Postvorsteher in Luxemburg-Zentrum, im Kreise seiner Arbeitskolleginnen und -kollegen im Café-Restaurant „Mälleréffer Stuff“ in Müllendorf seinen Abschied vom Berufslife. Paul Kihm, Direktor der „Division des Postes“, würdigte in seiner Ansprache den Geehrten als jovialen Mitarbeiter, der sich stets um ein gutes Betriebsklima bemühte. Aloyse Finck trat 1958 als „commis-rédacteur stagiaire“ in die Postverwaltung ein, wo er unter anderem von 1973 bis 1980 im Verteilerzentrum von Luxemburg I tätig war. Als Hauptinspektor ersten Ranges wurde er 1981 zum Vorsteher des Postamtes Luxemburg-Zentrum ernannt, einen Posten, den er bis zu seiner Pensionierung am 1. November 1993 inne hatte. Anschließend wurde dem neuen Pensionär unter dem Beifall aller Anwesenden ein wertvolles Geschenk überreicht.

Eng KLACK für eis SPROOCH

Chrëschtdag oder Krëschtdag?

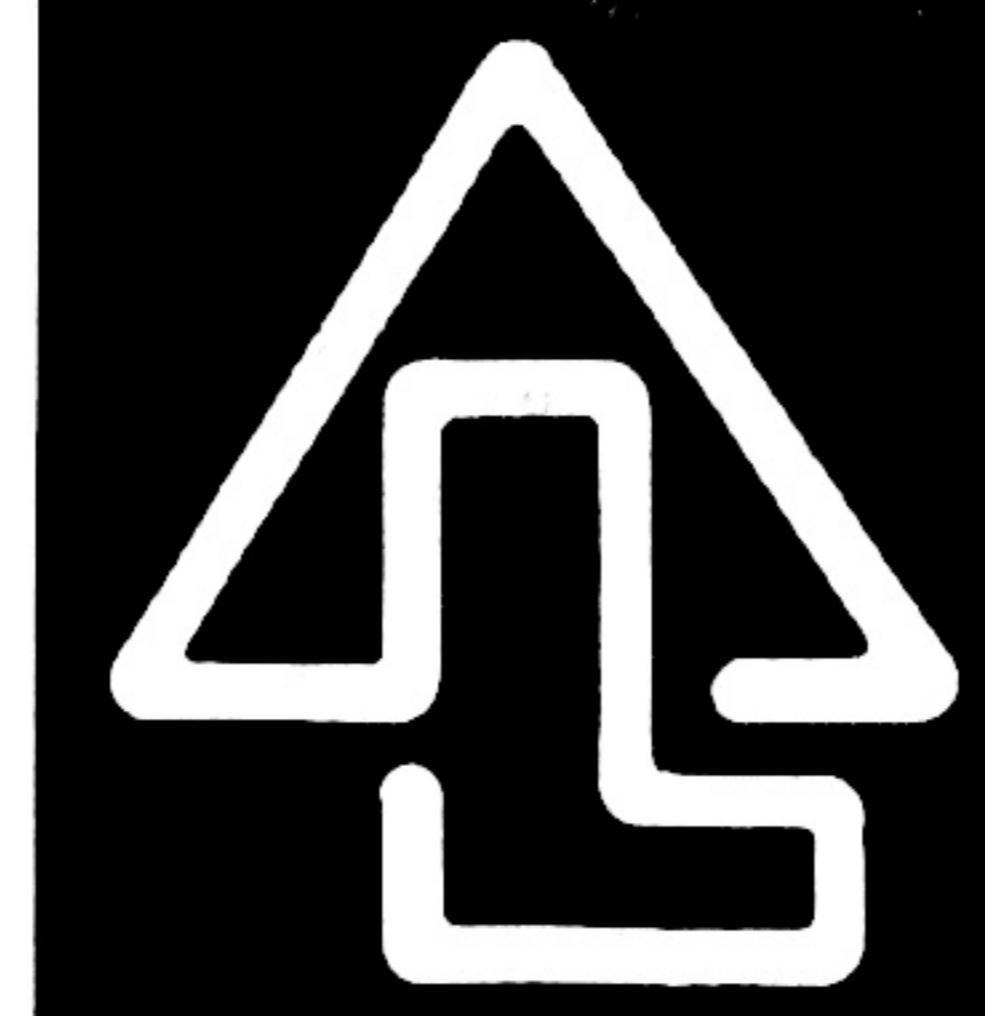
Am Fong kënnt ee jo soen, ét wir nêt esou wichtig, ob een dat mat „Ch“ oder mat „K“ schreift; dat stëmmt och, mä mir sollen ëüs ower eng Kéier eens gin. A wa mir ét mat „K“ wëlle schreiwen, da muss mir ower iwwerall do de „K“ huelen, wou mir hei de „Ch“ op d'Säit drécken: dann hu mir eng KSV an nêt eng CSV, en LKGB (!) an nêt en LCGB, da schreiwe mir Kristus an nêt Christus, Kristian an nêt Christian... Gellt, da gët déi Saach ewell vill méi kriddeleg, wann nêt esouguer eng Grimmel koppe!

Är Actioun-Lëtzbuergesch huet och zwee Leit an deer neier offizieller Dictionnaire-Commission; do hu mir déi Fro och méi allgemein um Leesch gehat an en offiziell verstännege Prinzip opgestallt: Wann e Wuurt aus dem Gricheschen oder Latäin kënnt, da soll ét sái Schréfft-Charakter aus deer Sprooch behalen... also ewéi am Franséischen, vrun allem wat de „Ch“ an de „Ph“ uget (Chlor, Chouer, Condition, Cours, Photo, Philo... Copie, Stroph [Gedicht]). Kënnst Dir lech esou „Klautercher“ ewéi Psikologi oder Filosofi virstell?... Och e Kongur gesäit verdäiwelt no „King-kong“ aus! Mir hun nun eemol eng Sprooche-Situatioun, déi op vill Fassongen eng Chânce as!

Mir kënntew ëüs ét roueg leeschten, deen Deel „franséisch Kultur“ ze gebrauchen an ze weisen, dee mir vu Kand u matkréien, an dat och an eiser Schreibweis. Firwat solle mir „Trottoar, merssi, Bullwar, Ekkipp, Wakanz“ asw. schreiwen, wann ét fir déi méi ewéi gewinnt as, datt mir déi Würder am Original vum zweete Schouljor un all gudden Dag liessen a schreiwen. Dat e Schreiwert/Auteurt dat „express“ mecht, dat soll him als Spunnes (Lizenz) eraalb bleiben. Doraus kënnt ower nach eng ganz wichteg Iwerleung: Solle mir eise Kanner den Duercherneen téشت „boulevard“ a „Bullwar“ och nach opbén-delen?

Et sief hei klor a riichteraus gesot: Mir maachen an deer neier Dictionnaire-Commission absolut keng „nei Schreibweis“; mir maache just e puer Saache méi einfach, z. B. wat de laangen „e“ uget, oder dee krommenolege „jh“. Et gët keng Orthographie, an deer nêt emol „e Stull gerékkt“: an der Zäit as och am Däitschen den „th“ (das Thal!) als iwerflësseger erausgeholl gin ..., over hir Schreibweis as nach émmer vill méi komplizéiert ewéi eis... (die Sehne, Seele, Sche-re)... Mä, gell dat as nêt esou schro, well mir ét mam Lineal a mat roude Strécher bâibruecht kréien.

ACTION LËTZBUERGESCH EIS SPROOCH
Adressen: Breedewe, 21
L-1917
Lëtzbuerg
Postkësch 98
L-2010
Telephon 47 06 12
Fax 22 24 90 & 45 83 89
Cotisation/Membre:
500 Franc d'Jor
Postscheck: 6644-48

Eis nächst KLACK kënnt am Januar 1994, samsches, den 29.

Redaktioun / N.5
Guy Berg,
Josy Braun,
Lex Roth,
Jean Welter (Photo)

„Elliptesch Ausdréck“... typesch!

Fir déi vun ëüs, déi ét gär eng Grimmel méi „geléiert“ hätten, huet eise Redaktioun-Mémbér, den Dr. phil. Guy Berg dès Iwerleung gemaach:

Mir hun am Lëtzbuergeschen eng ganz Rétsch vun intressanten Ellipsen, d. h. vu syntaktische Konstruktionen, déi nüt zu En formuléiert, nüt vollständig ausformuléiert gin. „Engem eng kréckelen“ oder „engem eng opahënken“ sin esou Beispiller. Den Objet vum Saz as „eng“, ét gét over nüt speziell, watfir as Substantiv bei désem onbestimmten Artikel gehéiert. Mir wéssen natürellech, dat hei „eng Geschicht“ oder souguer „eng Seechen“ gemengt as an och wuel matgedeucht gët, ét gét over nüt matformuléiert. Dat nämlech gëlt fir deen, dee riftt: „Déi do as gutt!“ mat „déi“ mengt hien z. B. déi Geschicht, déi hir gréieren huet. „Ziel mir eng aner!“ seet deen, deen eng Geschicht nöt gleewe wéllt.

Nach méi an allgemenge Begrieff wéi „Geschicht“ muss es wuel bei esou Ausdréck sicke goen wéi „Wat as dat do eng (Geschicht)“, oder nach méi zsummegedréckt. Jidferec weess zwar, wat

gemengt as, mee kee ka soen, wéi „si“ dann elo mat vollem Numm heescht. Dat nämlech gëlt fir déi zweet: „engem eng op de Bak gin“, „engem eng op den Dokes gin“, „engem eng lanteren“, „eng han-tert Laffele kréien“, „Häss du gär eng!“, „Wëlls d'eng?“, asw.: och hei wéssen mir alleguer, wat a wien heimat gemengt as an dat déi gëngt as, elle wéi kann din; mir wéssen „si“ over nüt mam Numm nennen. Am Däitsche léisséit séch déi Ellips (jdm. eine langen, jdm. eine runterhauen, asw.) ouni weideres opliéiese mat der „Ohrfeige“. D'Lëtzbuergesch as do e bësse méi subtil an dréckt déi, déi gemengt as, quasi euphemistesch esou stärk an den Hannerground, datt némmen nach déi réng Ellips rescht bleift. Esou as ét och beim Ausdrück „eng mat der Brout-schüss“ eng. D'Haaptsach over as, dat mir wéssen, wat gemengt as, och wann d'Wuert selwer nüt ausgeschwat gët, wéll ét dat Wuert selwer nun emol guer nöt gët. Dat sot sech och de Papp op der Spill-plaz, wéi hie sémgen queschens Nowues gedreet huet: „Pass op, Männchen, du zills dir eng!“ – de Bouf hat direkt bekämpft!

Datt déi Geschicht, Affaire oder Saach mat den Ellipsen e staark émgankssproochleche Charakter huet, gesi mir schén um däitschen Ausdrück (jdm. eins auswischen), en Ausdrück, deen nüt onbedéngt iwwerall salonfähig as. Op émgankssproochlechem Niveau am Lëtzbuergeschen zwou aner Ellipsen, déi esou perfekt elliptesch sin, datt mir nüt emol méi d'Wuert an eiser Sprooch hin, fir si op en Enn zu formuléieren. Déi éischt doven as: „eng hänken hun“, „eng am Kanelli hun“, „sech eng ustreichen“. Jidferec weess zwar, wat

Eise Rodange...

Bal all méi grouss Uertschaft huet haut hir Michel-Rodange-Strooss. Zu Wolz (op der Lann) hänkt eng Plack um Haus, an deem hie säi Renert „schruft“; an der Stad as hien um Knuedler vereiwegt... Mä déi Waldbélieger hun sain Heemechshaus... op dat mir elo geschwenn eng Bronze-Plack mat séngem Bild hänken. Mir sin ès sécher, datt d'Gemeng (Proptärt!) a „Site et Monuments“ virdrun ower och nach eppes fir déi schappig Fassad maachen. „Mir“, dat sid Dir, wann Dir an der Action Lëtzbuergesch Mémber sid, oder git. Wéi? Dat fann dir hei énnen... denkt un de „Patt“ fir eis/är Sprooch...

„Si schwatten, an hien ouss.“

Am Gespréich mat de Leit bräuch an némmen d'Läffelen opzespanen, da gin engem d'Aen op ewéi Génescheeken; nüt némmen, mä besonneshes am Gespréich mat Jonke leit.

T as jo näisch Neies, datt mir praktesch keng Vergaangeneheits-form méi fir eis Verben hun. Vlächt héiert der mol nach am Eisslek ee soen: „t mouch mer näisch äus; ét housch; ét blouf him soss náisch iwwreg, hien houl den Zuch; dat gesouch gutt äus; – mä soss iwwer Land hale mer et mam „passé composé“: ‘t huet mer eppes ausgemaach; ‘t huet geheesch, ét as bliwwen, hien huet geholl. ‘t huet

Ech hu mer an de leschten zwee Joer emol opgeschriwwen, watfir eng Würder jond Leit ém déi zwanzig nöt méi kennen, an ech hie déi Würder an zwou Kategorien age-deelt. Déi éischt as Würder, wou een nach kénnt Versteedsdemech dofir hun, wa bal kee se méi gebräucht. Bréifut, Bull (fir an d'Bett), Brooch(en), Dréisch, émpieg, Fläutert, Gaalgen (Brétellen), gammes, Greechen, Huesen (Strémp), Kouerd, Lär, Leifchen, mackeg, Midderchen, mäuschelen, métisch-gieweg, mierwelen, ét mouerzt, Schappens, Schnéi-Wicken, Schue-di, Takenauer, Takeschaf, Tiirtieg, Wakeler, zéckuetesch...

Eisen Dictionnaire an de fenné Bann as e Müssie, dat wésser mer; ech fäärte just, datt en „aktuellt“ Würderbuch vu Joer zu Joer méi dénn géif. Mä wou as de Reméid?

Stroossen-Nimm

Huet Dir gewosst, datt ewell an e puer Dose Gemengen d'Stroossen-Nimm op Lëtzbuergesch gemaach sin. Mir hoffen, datt déi „Biese-men“ an de Gemengen-Reit do gut matmaachen... Iwregens huet eis Action Lëtzbuergesch gehat! Mir komme gär bei lech an hellefe bei den Nimm a fir d'Schreifweis; ét geet duer, wann Dir lech op eisem Telefon (47 06 12), oder iwer eise Fax

Vill Gléck!

engem Bild vun Árer Uertschaft do sin... 15 Frang + d'Envelopp!

Eng etlech Kaarten hun d'Wénsch färdig gedréckt drop... Méi perséinlech as ét over, wann Dir selwer schreift; a wéi wir ét mat eis Sprooch?

Hei sin e puer Middele fir op Ár Kaarten; ét soll jo éierlech gemengt an einfach sin... da kënnt eis/ár Sprooch grad giedleg!

Schéi Feierdeeg

Schéi Chrëschtdag-Deeg

E Chrëschtdag am Fridden

Vill Gléck am neie Jor

Fir 1994 dat Allerbescht

Fir d'Feierdeeg an dat neit Jor, vum Gudden dat Bescht